

Gladheids- bestrijdingsplan

2025-2029

Team Buitenruimte

Datum: 01-10-2025 - versie: A

Hendrik-Ido-Ambacht

Colofon:

Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht

Bezoekadres: Weteringsingel 1, 3342 AE Hendrik-Ido-Ambacht

Postadres: Postbus 34, 3340 AA Hendrik-Ido-Ambacht

Portefeuillehouder: J. Oelfke- ten Seldam

Auteur(s): A.C. Deurloo

Team: Buitenruimte

Met dank aan: Basisinformatie Drechtsteden, Teams Veiligheid,
Duurzaamheid Communicatie en Juridische zaken

Datum van uitgave: 1 oktober 2025

Status: Definitief

Copyright: Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht ©

Voorwoord

Voor u ligt het Gladheidsbestrijdingsplan Hendrik-Ido-Ambacht 2025-2029. In dit plan geven wij aan hoe wij onze zorgplicht als weg beheerder in de winterperiode invullen. Wij zetten in op veilige, en ijs- en sneeuwvrije gemeentelijke wegen en fietspaden.

Ook gaan wij voor een efficiënte en duurzame aanpak. Bereikbaarheid speelt een steeds grotere rol in onze leefomgeving, ook door de huidige veranderingen in het klimaat. Daar moeten we ons de komende jaren steeds meer op gaan richten, bijvoorbeeld door steeds meer data en moderne innovatieve middelen te gebruiken zodat we tijdig kunnen reageren op winterse omstandigheden.

De komende periode zetten we met een nieuwe contractpartner in op een wederom preventieve bestrijding van ijs en sneeuw. Daarnaast werken we via verschillende communicatiekanalen aan het bewustzijn dat niet alle straten worden gestrooid. Het is bijvoorbeeld onmogelijk om binnen een korte tijd alle stoepen in de woonstraten aan te pakken. Daarom vragen wij ook onze inwoners om hierbij te helpen door hun "eigen" stoep te strooien waarvoor de gemeente op de centrale plaatsen strooizout beschikbaar stelt.

Zo bereiden wij samen Hendrik-Ido-Ambacht voor op een veilige winter.

Jauharina Oelfke - ten Seldam,
wethouder Mobiliteit en Wegen

Inhoudsopgave

Colofon:	1
Voorwoord.....	3
Inhoudsopgave	4
1. Inleiding	6
2. Uitgangspunten	7
2.1 Wettelijk kader	7
2.2 Verantwoordelijkheid.....	8
2.3 Prioriteiten.....	9
2.3.1 Uitgangspunten.....	9
2.3.2 Routes	9
2.4 Streeftijden	10
2.4.1 Hoofdwegen	10
2.5 Preventief	11
2.6 Strooiwijze	11
3. Organisatie & werkwijze	12
3.1 Taken	12
3.2 Consignatieperiode	12
3.3.1 Aansturing.....	12
3.4 Signalering	12
3.4.1 Proactief	12
3.4.2 Reactief	12
3.4.3 Afstemming met overige wegbeheerders.....	13
3.5 Werkwijze	13
3.5.1 Algemeen.....	13
3.5.2 Voorbereidende werkzaamheden	13
3.5.3 Primaire activiteiten	15
3.5.4 Secundaire activiteiten	16
3.6 Neveneffecten	16
3.7 Zout	16
3.7.1 Algemeen.....	16
4 Communicatie	19
4.1 Voorlichting	19
4.2 Overleg met hulpdiensten en openbaar vervoer.....	19
5 Financiën	20
5.1 Vaste en variabele kosten.....	20

6 Bijlagen	21
A. Evaluatie gladheidsbestrijdingsplan 2024-2025	21
B. Overzichtstekening Hoofdroute	21
C. Overzichtstekening Secundaire route	21
D. Overzichtstekening Sneeuwroute	21
E. Overzichtstekening Derden	21
F. Proces sneeuw- en gladheidsbestrijding	21
G. Publicaties.....	21
H. Veel gestelde vragen.....	21
Begrippenlijst.....	39
Literatuurlijst	40

Afbeelding 1, Sneeuw schuiven op de Laan van Welhorst

1. Inleiding

Ondanks dat door de klimaatverandering we steeds meer matige winters ervaren, is het van groot belang goed voorbereid te zijn op gladheid en sneeuw. Verkeersveiligheid voor de weggebruiker staat hier voorop. Echter deze veiligheid wordt mede bepaald door het gedrag van de verkeersdeelnemer.

Onze gemeente is wegbeheerder en heeft in deze hoedanigheid een zogenaamde zorgplicht. Dit betekent dat de gemeente moet zorgen voor het in goede en veilige staat houden van haar wegen. Binnen deze verantwoordelijkheid valt ook de gladheidsbestrijding. Belangrijk hierbij is dat het gaat om een inspanningsverplichting van de gemeente en niet dat er sprake is van een resultaatsverplichting.

Verzekeraars van gemeenten doen in dit kader een aantal aanbevelingen zoals het opstellen van een gladheidsbestrijdingsplan. Communicatie richting inwoners en ondernemers is dan ook een wezenlijk onderdeel van de inspanningsverplichting.

Het beleid wordt enerzijds gestuurd door wettelijke kaders en anderzijds ook door de beschikbare financiële en personele middelen. Milieubelangen krijgen ook steeds meer de aandacht waarin een mix gevonden moet worden tussen verkeerveiligheid en milieu. In 2024 is dan ook de landelijke nieuwe CROW-richtlijn aangepast op de veranderingen in de maatschappij.

Naast het begin van een nieuwe beleidsperiode is er ook een nieuwe contractpartner, GMR uit Geervliet. Deze partij verzorgt de volledige bestrijding in onze gemeente volgens een coördinerende en een uitvoerende rol. Team Buitenruimte heeft hierin de regie.

In dit plan komen verder alle facetten aan bod die een rol kunnen spelen bij de bestrijding van gladheid in winterse omstandigheden. Denk hierbij aan juridische zaken, toegankelijkheid, klachtenmeldingen, Arbozaken ect.

Hoe adequaat een sneeuw- en gladheidsbestrijding ook mag zijn, ten aanzien van veiligheid bij winterse omstandigheden geldt:

Daar waar de verantwoordelijkheid van de gemeente eindigt, begint de verantwoordelijkheid van de weggebruiker.

2. Uitgangspunten

2.1 Wettelijk kader

De gemeente kan geconfronteerd worden met eisen tot schadevergoeding van burgers die zijn uitgegleden te voet, met de fiets, auto etc. De claimende partij is hierbij meestal van mening dat de gemeente te allen tijde aansprakelijk is voor de geleden schade, ongeacht de omstandigheden.

Er zijn twee artikelen uit het Boek 6 van Burgerlijk Wetboek van belang:

6:174 Als de gladheid een ‘gebrek’ van het wegdek is in de zin van dit artikel, dan is de

wegbeheerder op die grond aansprakelijk. De bewijslast ligt hier bij de benadeelde. We kunnen stellen dat ijsafzetting of bevrozing van water op het wegdek niet de blijvende structuur van het wegdek zelf betreft en dus geen ‘gebrek’ van het wegdek is. Verder kunnen we stellen dat aan een weg die ten gevolge van vorst, ijzel en dergelijke glad is geworden niet dezelfde eisen kunnen worden gesteld als in de zomer.

6:162 Heeft de wegbeheerder naar behoren onderhoud aan de weg gepleegd?

Op basis hiervan zou de gemeente aansprakelijk gesteld kunnen worden voor schending van de zorgplicht. Daarom moet beoordeeld worden of tijdig, naar behoren en vermogen is gestrooid.

In relatie tot de Wegenwet is artikel 16 e.v. van belang.

16 Bij de wegbeheerder rust de zorg voor het in goede en veilige staat houden van wegen.

Hier toe behoort ook het bestrijden van gladheid. Het gaat hier om een inspanningsverplichting en niet om een resultaatsverplichting.

In artikel 6:174 van het Burgerlijk Wetboek is een zogenaamde ‘tenzij’-clausule opgenomen.

Deze clausule wil zeggen dat, ook al was de wegbeheerder onmiddellijk bekend met het ontstaan van het ‘gebrek’ er geen sprake is van aansprakelijkheid wanneer het tijdsverloop tussen dit moment en het ontstaan van de schade geen ruimte bood om voorzorgsmaatregelen te treffen.

De gemeente kan niet aansprakelijk worden gesteld voor schade ten gevolge van gladheid op wegen wanneer zij kan aantonen dat in de gegeven omstandigheden de schade redelijkerwijs niet voor haar rekening kan worden gebracht. Het succes van dit verweer is afhankelijk van het algemene beleid dat de gemeente voert ten aanzien van de gladheidbestrijding.

Tot slot is de zinsnede ‘...in de gegeven omstandigheden...’ uit artikel 6:174 van het Burgerlijk Wetboek van belang. Van de weggebruiker mag worden verwacht dat hij bij winterse omstandigheden met een grote mate van oplettendheid en voorzichtigheid aan het verkeer deelneemt dan wel dat men zich bij extreme omstandigheden (ijzel) niet op

de weg begeeft. In dit soort omstandigheden kan een wegbeheerder dan ook niet zonder meer aansprakelijk worden gesteld.

Samengevat komt het erop neer dat de gemeente niet aansprakelijk is als zij kan aantonen dat:

- De gladheid niet mede het gevolg is van minder goede eigenschappen van het wegdek zelf;
- Bij gebruikmaking van de ‘tenzij’-clausule de gladheid zo plotseling is opgetreden dat zij in redelijkheid niet meer tot strooimaatregelen in staat is geweest;
- Er in de media naar behoren voor de risico’s is gewaarschuwd;
- Er tijdig en naar vermogen is gestrooid;
- Er gezien de omstandigheden op tijd en adequaat is gewaarschuwd.

Het gladheidbestrijdingsplan van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht is gebaseerd op de plannen en ervaringen uit voorgaande jaren, waardoor sprake is van consistent beleid. Het plan is gebaseerd op de richtlijn organisatie en bestrijding van wintergladheid, publicatie 745 uit 2024 van de stichting CROW.

2.2 Verantwoordelijkheid

Het college van burgemeester en wethouders heeft als wegbeheerder een inspanningsverplichting bij het bestrijden van gladheid. Het wegbeheer is gemandateerd aan de teammanager Buitenruimte

Het opstellen van een gladheidbestrijdingsplan is hiermee een taak van het team Beheer Openbare Ruimte (hierna te noemen: BOR). Dit team is ook verantwoordelijk voor de uitvoering van voorliggend gladheidbestrijdingsplan en tevens budgethouder.

De teammanager heeft het mandaat om bij een dreigend zouttekort over te schakelen van het strooien van de hoofdroute naar de sneeuwroute. Overschakeling naar de sneeuwroute gebeurt in overleg met de hulpdiensten en openbaar vervoer.

2.3 Prioriteiten

2.3.1 Uitgangspunten

Voor het opstellen van dit plan hanteren we een aantal uitgangspunten. Het belangrijkste uitgangspunt is de verkeersveiligheid waarbij de hulpdiensten zo vlug mogelijk ter plaatse moeten kunnen zijn. Dit betekent dat de hoofd verkeersroutes van hulpdiensten, politie, brandweer en ambulancediensten, voorrang krijgen. In het kader van de aanrijtijden moet het openbaar vervoer zonder al te grote vertragingen doorgang kunnen vinden. In overleg met de hulpdiensten en rekening houdende met de routes van het openbaar vervoer zijn de betreffende strooiroutes opgesteld.

Een ander uitgangspunt is dat de meest kwetsbare verkeersdeelnemers ook veilig aan het verkeer deel kunnen nemen. Met name fietsers, jonge kinderen en ouderen zijn met gladheid zeer kwetsbaar.

In het gladheidbestrijdingsplan zijn de primaire fietsroutes, zoals vastgelegd in het door de raad vastgestelde *Mobiliteitsplan*, opgenomen. Daarnaast zijn enkele belangrijke alternatieve routes opgenomen in het strooiplan en is bij de prioritering ook aandacht gegeven aan de bereikbaarheid van bedrijven.

Met de regiogemeenten, Waterschap en Rijkswaterstaat is afgesteld dat de aansluitende wegen doorgaand worden gestrooid. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat voetpaden niet behoren tot de gladheidbestrijding die de gemeente verzorgt. Wij gaan ervan uit dat burgers en bedrijven in dit geval hun eigen verantwoordelijkheid nemen vanuit hun 'burgerplicht'.

2.3.2 Routes

In het gladheidbestrijdingsplan zijn de routes voor gemotoriseerd verkeer (rijbanen) en de langzaam verkeer routes (fietspaden), hierna te noemen de *hoofdroutes*, opgenomen. De hoeveelheid aan middelen ter bestrijding van sneeuw- en gladheid is hierop gebaseerd.

Ook is in het plan een sneeuwroute opgenomen die de gemeente hanteert zodra er een tekort aan strooizout ontstaat of er sprake is van een extreme weersituatie. Deze sneeuwroute is in overleg met de hulpdiensten (politie, brandweer en ambulancedienst) opgezet en heeft in de praktijk tijdens voorgaande winters zijn doeltreffendheid bewezen.

Bij overschakelen naar de sneeuwroute worden de belanghebbenden (hulpdiensten, openbaar vervoer) op de hoogte gesteld. Dit gebeurt ook wanneer we terugschakelen naar de hoofdroute.

In de hoofdroute zijn opgenomen:

- Gebiedsontsluitingswegen;
- Aan- en afvoerroutes naar gebouwen van hulpverleners en bedrijven;
- Belangrijke routes van het openbaar vervoer;
- Doorgaande fietsroutes.

De sneeuwroute (is een klein gedeelte van de hoofdroute zijnde de meest belangrijke route door de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht voor de hulpdiensten). De

totale lengte van de hoofdroutes bedraagt ongeveer 70 km. De calamiteitenroute is ongeveer 42 km lang.

In bijlagen zijn vier tekeningen gevoegd: De hoofdroute, de secundaire route, de sneeuwroute en de route door derden.

Naar aanleiding van reacties uit de bevolking besteden we de laatste seizoenen extra aandacht aan de verschillende belangrijke fiets opstelplaatsen. In de praktijk is gebleken dat de gladheid van deze opstelplaatsen met alleen het strooien in de routes niet voldoende wordt bestreden. Om te zorgen voor een veiligere oversteek van fietsers besteden we meer aandacht aan de belangrijke doorsteken.

2.4 Streeftijden

2.4.1 Hoofdwegen

Wegen en fietspaden van de hoofdroutes strooien, wegen en/of schuiven we volledig worden na melding binnen 3,5 uur. Voor de inwoners en ondernemers betekent dit dat (uitzonderlijke weeromstandigheden nagelaten) deze routes binnen afzienbare tijd begaanbaar zijn. In de meest gunstige omstandigheden zijn de wegen ijsvrij binnen 3,5 uur na het strooien. De praktijk leert dat met het rijden van één ronde de sneeuw en gladheid niet verdwenen is. De routes worden daarom gereden totdat deze schoon zijn. Afhankelijk van de weersomstandigheden kan dit één of meerdere dagen duren.

2.4.2 Secundaire route

Zodra de hoofdroute schoon is, kunnen de bestrijdingsmiddelen worden ingezet voor het bestrijden van sneeuw en gladheid op de overige wegen en fietspaden. Voor de inwoners en ondernemers betekent dit dat zij op deze overige wegen altijd voorzichtig moeten zijn en het rijgedrag moeten aanpassen.

De ervaring leert dat het materieel vooral wordt ingezet op de hoofdroutes en dat voor de overige wegen nagenoeg geen capaciteit beschikbaar is.

2.4.3 Hotspots

Naast de hoofdroute en overige wegen zijn hot spots gewaarmerkt waar, op maat, gladheid wordt bestreden op werkdagen met de capaciteit en het materieel dat voor handen is. Hiermee starten we in principe pas op werkdagen bij daglicht. Zie bijlagen A en B voor de locaties. Voor de inwoners betekent dit dat op locaties met

bijzondere aandacht (openbare gebouwen, scholen, bejaardentehuizen, winkelcentra, trappen hellingen, etc.) zodra het mogelijk is, we de gladheid bestrijden. Op deze manier kunnen we direct en adequaat tegen de gladheid worden optreden.

2.5 Preventief

Sinds een aantal jaren bestrijden we gladheid preventief. Dit wil zeggen dat voordat het glad wordt een begin wordt gemaakt met het strooien. Hiermee proberen we onveilige situaties te voorkomen. Voor het preventief strooien gebruiken we ons eigen gladheidsmeetsysteem (GMS) waarmee gladheid in combinatie met de weersverwachting software van DTN te “voorspellen” is.

2.6 Strooiwijze

De aannemer GMR werkt volgens de zogeheten ‘natstrooimethode’. Dat betekent dat we strooien met een mengsel van water en zout. De voordelen hiervan zijn dat het zout zich beter verdeelt over het oppervlak, het ijs eerder ontdooit, er minder zout nodig is en er sneller kan worden gestrooid. De gladheid is dus sneller te bestrijden en doordat er minder zout nodig is, belasten we het milieu minder.

Dit doet de gemeente bij gladheid

250.000 kg strooizout op voorraad

Bekijk onze strooiroutes op bit.ly/gladhia19

24/7

100 km aan routes

Strooizout

- 4.000 kg per ronde bij normale gladheid
- 11.000 kg per ronde bij sneeuwval of zware ijzel

Tijd

- 3 uur duurt het strooien van één route

Materieel

- 3 strooiwagens waarvan één vrachtauto en twee busjes
- 1 bus voor handmatige route

Routes

- 4 strooiroutes waarvan drie voor strooiwagens en één handmatige route

Personeel

- 4 personen waarvan drie chauffeurs en één coördinator
- 2 personen voor handmatige route tijdens daguren

Volg ons via @gemeentehia

Hendrik-Ido-Ambacht

Afbeelding 2 Voorlichting over gladheidsbestrijding

3. Organisatie & werkwijze

3.1 Taken

Het team BOR is budgethouder van de gladheidbestrijding. Uitvoering gladheidbestrijding is een onderdeel binnen het taakveld Verkeer en Vervoer en valt onder het Programma 3 - *Buitenruimte*. Dit team is verantwoordelijk voor de gladheidbestrijding zoals vastgelegd in voorliggend plan.

3.2 Consignatieperiode

Het gladheid bestrijdingsplan is operationeel van 15 oktober t/m 15 april. Gedurende deze periode is de consignatiedienst 24/7 voor aannemer GMR van kracht. Deze periode moet worden afgebakend om in ieder geval deze periode, waarbinnen het zwaartepunt van de sneeuw- en gladheidbestrijding ligt, de continuïteit van de gladheidbestrijding wordt gegarandeerd.

3.3 Organisatie

Het beleid van de gladheidbestrijding is ondergebracht bij het team BOR, terwijl het operationele deel is ondergebracht bij de aannemer GMR. (rol opdrachtgever - opdrachtnemer)

3.3.1 Aansturing

De dienstdoende coördinator gladheidbestrijding van de aannemer GMR geeft opdracht aan de medewerkers voor uitvoering van de gladheidbestrijding, houdt toezicht op de uitvoering en zorgt voor een registratie van elke uitruk in een strooiverslag, wat wordt gerapporteerd aan de opdrachtgever team BOR.

3.4 Signalering

3.4.1 Proactief

Voor proactieve signalering beschikt de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht over nauwkeurige informatie. Dit zijn de metingen van ons eigen meetsysteem in combinatie met gladheidinformatie van DTN.

Sinds 2018 beschikt de gemeente over een eigen gladheidsmeldsysteem (GMS) aan de Ambachtsezoom (zie ook afbeelding 3 en 4) in Hendrik-Ido-Ambacht. Door een infraroodmeting worden de verschillen in wegdektemperatuur in dit wegdek in beeld gebracht. Dit systeem geeft een meer nauwkeurige melding met signaalfunctie dan de eerdergenoemde informatie. Er wordt hierdoor nog pro actiever gehandeld maar ook efficiënter zodat het materieel en zout optimaal wordt benut.

3.4.2 Reactief

Naast de pro - actieve signalering is ook sprake van re - actieve signalering. Deze vindt veelal plaats door de plaatselijke politie die aan de hand van ontstane situaties de gemeente om inzet van personele en/of materiële middelen kan verzoeken ter bestrijding van de gladheid. De politie neemt hiertoe contact op met de coördinator gladheidbestrijding.

Naast reactieve meldingen van de lokale politie zullen in periodes van sneeuw- en gladheid ook meldingen binnenkomen via het KCC en de FIXI app. De coördinator gladheidbestrijding verzamelt de meldingen. Als de reactieve signalering geen betrekking heeft op de hoofdroutes, heeft de sneeuw- en gladheidbestrijding op de hoofdroutes voorrang. Ook vindt er horizontale afstemming met wegbeheerders in de regio.

3.4.3 Afstemming met overige wegbeheerders

Naast deze bovenstaande informatiesystemen is ook sprake van horizontale afstemming met buurgemeenten, veelal door tussenkomst van GMR. Het kan namelijk voorkomen dat actuele (onverwachte) weersituaties in regiogemeenten aanleiding zijn om direct de bestrijdingsactiviteiten te activeren. Op aangeven van overige wegbeheerders kan de coördinator gladheidbestrijding besluiten de gladheidbestrijding te activeren.

Afbeelding 3 GMS kast

Afbeelding 4 App weersverwachting

3.5 Werkwijze

3.5.1 Algemeen

De werkwijze bij de gladheidbestrijding verdelen we onder in voorbereidende, primaire en secundaire activiteiten. Zoals in dit plan is aangegeven hebben de primaire activiteiten betrekking op de bestrijding van sneeuw- en gladheid op de hoofdroutes voor zowel gemotoriseerd verkeer als langzaam verkeer. De secundaire activiteiten hebben betrekking op overige wegen en overige locaties, zoals aangegeven onder punt 2.4.

3.5.2 Voorbereidende werkzaamheden

Voorafgaand aan periodes van gladheidbestrijding dienen moeten maatregelen worden getroffen die een adequate bestrijding ook daadwerkelijk mogelijk maken. Het opstellen van een uitvoeringsplan met consignatierooster vormt het belangrijkste uitgangspunt. In fysieke zin zijn drie zaken belangrijk, namelijk: inkoop van het zout,

het plaatsen van zoutkisten bij hellingen e.d. en het verwijderen van palen op fietspaden.

Zoutloket en contracten

GMR heeft een overeenkomst voor het leveren van strooizout op afroep. Over het algemeen heeft de GMR de beschikking over voldoende strooizout.

GMR heeft, als uitvoerende partij voor het strooien van de wegen in de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht, zelf voorzieningen getroffen om bij zouttekort toch aan hun verplichting ten opzichte van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht te kunnen voldoen.

Het zoutloket is een overheidsinstelling die in de winter, in geval van aanhoudende extreme gladheid en bij een dreigend tekort aan strooizout, inventariseert, op welke plaatsen nog wel zout aanwezig is en dit in overleg met de wegbeheerders herverdeelt.

Zoutkisten

Op 'kwetsbare' locaties plaatsen we zoutkisten (afbeelding 5). Deze zoutkisten plaatsen we bij hellingen in rijbanen en bij wooneenheden voor zorgbehoevende en bejaarden. Op deze manier kunnen we direct en adequaat tegen de gladheid optreden op deze locaties. Het aantal zoutkisten is gedurende de afgelopen periode verder uitgebreid naar 8.

GMR plaatst de zoutkisten op door de gemeente aangegeven locaties. GMR draagt er ook zorg voor dat de zoutkisten gevuld blijven.

De coördinator gladheidsbestrijding geeft vóór aanvang van de consignatieperiode opdracht tot plaatsing van de zoutkisten. Het overzicht van de locaties van de zoutkisten staat in bijlage A en B.

Aandachtspunt is dat vóór 1 mei alle zoutkisten zijn opgeruimd door de aannemer

Afbeelding 5 zoutkisten

Verwijderen palen in fietspaden

Op veel fietspaden staan zogenaamde afsluitpalen om te voorkomen dat gemotoriseerd verkeer, zoals auto's, gebruik kan maken van fietspaden. Daar waar deze palen het strooien door auto's met strooiaanhangers onmogelijk maken, worden zij verwijderd aan het begin van de consignatieperiode.

De palen worden pas verwijderd op het moment dat de eerste gladheidperiode wordt verwacht. Na de consignatieperiode, of zoveel eerder of later als mogelijk is, worden de palen teruggeplaatst.

3.5.3 Primaire activiteiten

Groot materieel

Voor de primaire routes, niet zijnde fietspaden, wordt groot materieel ingezet (strooiwagens). Voor de bestrijding van sneeuw en gladheid op deze routes wordt gebruik gemaakt van de diensten van GMR. De coördinator gladheidbestrijding stuurt de werknemers aan. Als deze coördinator na signalering besluit tot het activeren van de sneeuw- en gladheidbestrijding, geeft hij werknemers daartoe opdracht. GMR beschikt voor het grondgebied van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht over minimaal 1 strooi eenheid.

Doordat GMR zich moet houden aan het Arbeidstijdenbesluit Vervoer kan het voorkomen dat, hoofdzakelijk bij aanhoudende sneeuwval, GMR niet kan beschikken over voldoende chauffeurs om alle voertuigen in de gladheidbestrijding op de weg te houden. Inzet dient in dit geval te geschieden in nauw overleg met de coördinator gladheidbestrijding en de gemeente.

Klein materieel.

De fietsroutes worden gestrooid met inzet van de aannemer GMR. Aansturing gebeurt eveneens door de coördinator gladheidbestrijding. De aannemer beschikt over minimaal 2 strooi eenheden die alle zijn uitgerust met een strooiunit en een sneeuwschuif.

Extra aandacht wordt besteed aan het voorkomen van strooizout in beplanting en hagen zodat deze schade oplopen. De breedte van strooiunits passen we hierop aan.

Afbeelding 6 Gladheidsbestrijding "nat strooien"

3.5.4 Secundaire activiteiten

Voor de hoofdroutes is een contract afgesloten met GMR Binnen de gemeente, team Buitendienst is er geen specifiek personeel en materieel gereserveerd in de periode van 15 oktober t/m 15 april. In periodes van sneeuw en gladheid is meestal sprake van onwerkbaar weer als het gaat om reguliere onderhoudswerkzaamheden in de wijken. Het personeel wat hierdoor 'vrijkomt' wordt, indien nodig, in bij de bestrijding van sneeuw en gladheid op de hot spots en overige wegen/locaties in de wijken. Dit gebeurt tijdens reguliere werktijden.

3.6 Neveneffecten

Naast de overlast die periodes van sneeuw en gladheid met zich meebrengen kennen deze periodes nog enkele praktische neveneffecten. Onder punt 3.5.2. is al aangegeven wat de neveneffecten kunnen zijn van het verwijderen van afsluitpalen op fietspaden. Daarnaast kan door het strooien schade aan beplantingen ontstaan, veroorzaakt door te brede afstelling van de zoutstrooiers. Wanneer we kunnen aantonen dat hier inderdaad sprake van is, verhalen we de kosten voor herstel op de aannemer.

3.7 Zout

3.7.1 Algemeen

In aanvulling op veel gestelde vragen over zout en de werking ervan is in het gladheidsbestrijdingsplan een paragraaf opgenomen met enkele wetenswaardigheden ten aanzien van strooizout.

3.7.2 Zout en 'schuiven'

Zout heeft met name effect wanneer dit (direct) op de ondergrond kan worden gestrooid die bevroren is of het risico loopt om op of aan te vriezen. De werking van zout is afhankelijk van de intensiteit waarmee er overheen wordt gereden (of gelopen). Bij sneeuwval is schuiven de remedie omdat strooien op sneeuw weinig tot geen effect heeft. Schuiven heeft echter weer de bijwerking dat het sneeuwruigen op parkeerstroken, fietspaden of trottoirs veroorzaakt. Pas als de sneeuwlaag is weggeschoven heeft strooien met zout het gewenste effect.

Vaak kiezen we voor een combinatie van schuiven en strooien. Blijft het echter sneeuwen, dan kan het proces worden herhaald en is het uit oogpunt van effectiviteit en efficiency vaak beter niet te strooien maar alleen te schuiven.

De combinatie van (aanhoudende) sneeuw en vorst is er mede de oorzaak van dat op sommige momenten sneeuwruigen aanvriezen. Hierbij ontstaat het probleem dat de sneeuwruigen door aanvriezen moeilijk tot niet weg te schuiven zijn. Dit is niet te wijten aan de manier van gladheidsbestrijding, maar is een gevolg van een samenloop van (klimatologische) factoren.

Een bijkomend aspect van het wegschuiven van sneeuw is dat het wel ergens naar toe moet worden geschoven. In kleine buitenruimten zoals winkelcentra is dit bijvoorbeeld een aanzienlijk probleem. Sneeuw wordt naar de zijkanalen weggeschoven, hetgeen in de binnenstad nagenoeg onmogelijk is omdat dan de panden moeilijk tot niet toegankelijk zijn. Dit belemmert met name de bestrijding van sneeuw in ernstige mate.

3.7.3 Zout en dooi

In de winter is vaak sprake van sterk wisselende weersomstandigheden. Dit houdt in dat sneeuw, vorst en dooi (of combinatie hiervan) elkaar constant kunnen afwisselen. Na een periode van dooi spoelt het op de weg liggende strooizout weg in het riool. Het gehele proces van gladheidbestrijding begint hiermee weer van voor af aan.

3.7.4 Zout en vorst onder -5 graden Celsius

Beneden een temperatuur van -5 graden vermindert de werking van zout sterk. Onder -8 graden werkt zout niet meer.

3.7.5 Zout en zand

Deze combinatie kan worden toegepast wanneer de temperaturen onder -5 graden Celsius dalen en/of sprake is van schaarste aan zout. Zand zorgt voor (beperkte) stroefheid en zout voor de dooiende werking zodra de temperatuur weer boven -5 graden stijgt.

Afbeelding 7 strooizout

3.7.6 Zout en het milieu

We strooien niet zomaar. De hoeveelheden die per m² worden gestrooid zijn gebaseerd op de effectieve werking voor de bestrijding van de gladheid. Daarnaast moet men zich ervan bewust te zijn dat zout slecht is voor (bijvoorbeeld) openbaar groen. Het strooien van zout op groenobjecten (direct of door een te grote strooibreedte) levert daarmee (indirect) ernstige schade op. Groen dat op deze manier wordt aangetast moet veelal worden vervangen.

3.7.7 Zand en de riolering

Het uitsluitend strooien met zand draagt het risico met zich mee dat bij langdurige toepassing de kolken verzanden waardoor we de waterafvoer van het wegdek naar de riolering niet kunnen waarborgen. Een bijkomend effect is dat de riolering verzandt en grootschalige, tijdrovende en dure reiniging de consequentie is om de werking van het rioolstelsel te kunnen garanderen.

3.7.8 Zout en de burger

De zoutkisten zijn tijdens de vorstperiode vrij toegankelijk. Inwoners kunnen gratis een emmertje vullen met zout, bijvoorbeeld om de stoep voor uw woning begaanbaar te houden. De gemeente gaat uit van verstandig gebruik. Na de vorstperiode halen we de zoutkisten weg.

3.7.9 Zoutloket en contracten

GMR heeft een overeenkomst voor het leveren van strooizout op afroep. Over het algemeen heeft de gemeente de beschikking over voldoende strooizout.

GMR heeft, als uitvoerende partij voor het strooien van de wegen in de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht, zelf voorzieningen getroffen om bij zouttekort toch aan hun verplichting ten opzichte van de gemeente te kunnen voldoen.

Het zoutloket is een overheidsinstelling die in de winter, in geval van aanhoudende extreme gladheid en bij een dreigend tekort aan strooizout, inventariseert op welke plaatsen nog wel zout aanwezig is en dit in overleg met de wegbeheerders herverdeelt.

Afbeelding 8 Zoutopslag

4 Communicatie

4.1 Voorlichting

Communicatie en voorlichting over sneeuw- en gladheidsbestrijding heeft het grootste effect als dit uitgevoerd in de periode waarop dit van toepassing is. Om deze reden besteden we in de maanden december - januari extra aandacht aan dit onderwerp in de diverse media. Om meer helderheid te verschaffen aan de inwoners en ondernemers besteden we via de sociale mediakanalen aandacht besteed worden aan voorliggend gladheidsbestrijdingsplan.

Op de website: <https://www.h-i-ambacht.nl/> is het plan na vaststelling door het college openbaar benaderbaar voor iedereen.

Inwoners en ondernemers die via het klant contactcentrum contact opnemen verwijzen we in eerste instantie naar de website van de gemeente.

Naast publicatie via de website is ook gekozen voor het opstellen van een lijst met veel gestelde vragen over de sneeuw- en gladheidsbestrijding zodat inwoners hun mogelijke vraag al direct beantwoord zien.

4.2 Overleg met hulpdiensten en openbaar vervoer

Onder paragraaf 2.3. is aangegeven dat de routes voor openbaar vervoer en hulpdiensten (politie, brandweer en ambulance) de belangrijkste uitgangspunten vormen voor de prioritering in de gladheidsbestrijding. Jaarlijks of wanneer nodig vindt afstemming plaats of er eventuele mutaties hebben voorgedaan in de hoofdverkeersroutes. Ook proberen we voor eventuele knelpunten, indien mogelijk direct een oplossing te zoeken.

Dit kunt u doen bij gladheid

Bekijk onze strooiroutes op bit.ly/gladhia19

Zand is een milieuvriendelijk alternatief

Bij sneeuw

- Maak eerst een looppad sneeuwvrij en strooi daarna pas zout
- Voeg sneeuw naar een plek waar niemand er last van heeft
- Neem het stoepje van oudere buren mee
- Help mee rond scholen, verzorgingshuizen en artsenposten

Met de auto

- Gebruik winterbanden
- Pas uw snelheid aan en houd afstand
- Geef ruimte aan de strooiwagens
- Rijd weg in 2^e versnelling
- Rijd rustig

Op de fiets

- Zorg voor iets zachtere fietsbanden voor betere grip op de weg
- Zorg dat u met uw voeten bij de grond kan
- Neem niemand achterop
- Draag een helm

Strooien

- Zorg dat u strooiroot/zand in huls hebt
- Niet te veel, 10 gram/m² is meestal voldoende
- Niet bij bomen en struiken strooien

Bij gladheid

- Ga liever niet op pad
- Als het toch moet, draag schoenen met profiel
- Help oudere buren met de boodschappen

Volg ons via @gemeentehia

Hou het weerbericht in de gaten

Scan de qr-code voor het dichtsbijzijnde ophaalpunt voor GRATIS strooizout

Hendrik-Ido-Ambacht

Afbeelding 9 Voorlichting over gladheidsbestrijding

5 Financiën

5.1 Vaste en variabele kosten

Voor 2024 was een bedrag van € 125.000 opgenomen in de begroting voor gladheidsbestrijding. Dit bedrag is exclusief het aantal uren van de afdeling wat is gebaseerd op een meerjarig gemiddelde.

Door beëindiging van het huidige contract was een nieuwe Europese aanbesteding noodzakelijk voor deze dienst. Door de geringe beschikbaarheid op de arbeidsmarkt heeft er ook een prijsverhoging van € 95.000 plaats gevonden waardoor de begroting 2026-2029 wordt aangepast.

Omdat weersverwachtingen ver vooraf moeilijk te voorspellen zijn, is er een plan met begroting opgesteld voor een gemiddelde van de winters van de afgelopen 5 jaar.

De totale kosten voor de gladheidsbestrijding in 2025 bedragen nu € 220.000 excl. BTW, bestaande uit:

Gladheidsbestrijding door GMR € 195.000 (variabel)

Onderhoud Gladheid Meet Systeem € 10.000 (vast)

Overige kosten € 10.000 (vast)

6 Bijlagen

- A. Evaluatie gladheidsbestrijdingsplan 2024-2025
- B. Overzichtstekening Hoofdroute
- C. Overzichtstekening Secundaire route
- D. Overzichtstekening Sneeuwroute
- E. Overzichtstekening Derden
- F. Proces sneeuw- en gladheidsbestrijding
- G. Publicaties
- H. Veel gestelde vragen

Bijlage A

Evaluatie gladheidsbestrijdingsplan 2024-2025

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING

- 1.1 Algemeen
- 1.2 Overzicht winterseizoen 2024 – 2025

2. COMMUNICATIE

- 2.1 Voorlichting via de media
- 2.2 Overleg hulpdiensten en openbaar vervoer

3. UITGANGSPUNTEN

- 3.1 Prioriteiten
- 3.2 Routes
- 3.3 Streeftijden
- 3.4 Strooiwijze

4. ORGANISATIE & WERKWIJZE

- 4.1 Consignatieperiode
- 4.2 Organisatie
- 4.3 Signalering

5. DE UITVOERING

- 5.1 Groot materieel
- 5.2 Klein materieel
- 5.3 Zoutkisten

6. DE CIJFERS

- 6.1 Oproepen
- 6.2 Kosten afdeling Buitenruimte
- 6.3 Kosten Aannemer
- 6.4 Droogzout verbruik
- 6.5 Natzout verbruik

Bijlage I Overzicht Winterseizoen 2024-2025

HOOFDSTUK 1 - INLEIDING

1.1 Algemeen

Deze evaluatie stellen we jaarlijks na het winterseizoen op en geeft inzicht in het uitgevoerde sneeuw- en gladheid bestrijdingsplan in de afgelopen winterperiodes.

In deze evaluatie behandelen we zowel de uitbesteding aan de aannemer Rijsdijk als het deel dat door de gemeente wordt gedaan.

1.2 Overzicht winterseizoen 2024-2025

DTN heeft het weersverloop tijdens de afgelopen winterseizoenen voor de regio midden zuid Nederland samengevat.

Allereerst wordt een algemeen overzicht van de winter gegeven, daarna per maand een beschrijving van de weersomstandigheden. Tenslotte wordt door middel van grafieken een vergelijking weergegeven tussen het afgelopen winterseizoen en de voorgaande winters.

Voor het overzicht wordt verwezen naar de bijlage B.

HOOFDSTUK 2 – COMMUNICATIE

2.1 Voorlichting via de media

De communicatie en voorlichting over de sneeuw- en gladheidbestrijding was gekoppeld aan de periode waarin deze van toepassing was. Naast communicatie door middel van het ter inzage leggen en publicatie op de website van het gladheidbestrijdingsplan is er ook voor gekozen om een apart artikel over sneeuw- en gladheidbestrijding op te stellen en deze te publiceren op de gemeentepagina in de Brug.

2.2 Overleg met openbaar vervoer en hulpdiensten

De routes van het openbaar vervoer en hulpdiensten zijn belangrijke uitgangspunten en vormen de prioriteitstelling voor de gladheidbestrijding. Voor de afgelopen gladheidperiode heeft er afstemming plaats gevonden tussen belanghebbende diensten en de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht.

Ook met betrekking tot het vaststellen van zogenaamde sneeuw route, bij een tekort aan strooizout, heeft er overleg plaatsgevonden met de hulpdiensten. Hierbij is afgesproken dat er op eenzelfde wijze zal worden omgegaan met het eventueel overschakelen naar de calamiteitenroute bij een zouttekort.

Op het moment van overschakelen op de calamiteitenroute worden de hulpdiensten ingelicht.

HOOFDSTUK 3 – UITGANGSPUNTEN

3.1. Prioriteiten

Bij de sneeuw- en gladheidbestrijding is de prioriteitstelling gehanteerd zoals deze was opgenomen in het gladheidbestrijdingsplan 2024/2025. Hierbij hebben hoofd verkeersroutes voor de hulpdiensten en busdienst voorrang gekregen in route. Tevens was er ook met de buurgemeenten, Waterschap en Rijkswaterstaat afgesproken dat de aansluitende wegen doorgaand gestrooid werden. Dit is volgens afspraak en naar tevredenheid verlopen.

3.2 Routes

Er is gekozen voor één hoofdroute sneeuw- en gladheidbestrijding. In deze route zijn de volgende zaken opgenomen.

- Gebiedsontsluitingswegen;
- Aan- en afvoerroutes naar gebouwen van hulpverleners en bedrijfsgebouwen
- Routes openbaar vervoer;

Naar aanleiding van de ervaringen in de voorgaande winterperiode bevat het gladheidbestrijdingsplan een calamiteitenroute die in werking kan treden bij omstandigheden die dit verlangen zoals zout te kort.

Daarnaast is, net als voorgaande jaren, een hot spot lijst gehanteerd van wegen die niet in de hoofdroute zitten maar wel van sociaal - maatschappelijk belang zijn. Gedacht moet hier worden aan secundaire wegen op industrieterreinen en wegen rond basisscholen. Deze hot spot lijst wordt overdag tijdens de normale werktijd afgewerkt.

3.3. Streeftijden

De wegen en fietspaden, zoals die in het gladheidbestrijdingsplan zijn opgenomen, waren bij “gladheid door vorst” volgens afspraak binnen 3 uur na melding volledig gestrooid.

3.4. Strooiwijze

De firma Rijdsdijk strooit met het zogeheten “natzout”. Doordat bij nat strooien het strooizout is toegevoegd aan pekewater verwaait het strooizout niet bij het uitstrooien. Het strooizout blijft langer liggen en de werking is sneller. Ook is het mogelijk om preventief te strooien zodat het zout al op het wegdek ligt op het moment dat de gladheid begint. Natzout blijft tussen de 12 en 14 uur actief nadat het op het wegdek is aangebracht. De routes voor het gemotoriseerde verkeer werden op deze wijze gestrooid.

Ook strooit de firma Rijdsdijk de routes voor het langzame verkeer waarvoor zij droog zout gebruikt. Dit strooizout is het zogeheten steenzout en heeft verschillende korrelgrote en is daardoor voor een langere periode effectief.

HOOFDSTUK 4 – ORGANISATIE & WERKWIJZE

4.1. Consignatieperiode

In de sneeuw- en gladheidperiode 2024 – 2025 was de consignatieperiode vanaf week 47 t/m week 10. Deze periode is gekozen omdat hierin het zwaartepunt ligt qua sneeuw- en gladheidbestrijding.

4.2. Organisatie

Tijdens reguliere werktijden fungeerde de firma Rijdsdijk als coördinator gladheidbestrijding. De firma Rijdsdijk was het aanspreekpunt voor de uit te voeren werkzaamheden. Bij afwezigheid was er te allen tijde een vervanger aanwezig die ervaring had in de gladheidconsignatie. Dit heeft ook deze periode weer goed gefunctioneerd.

4.3. Signalering

Buiten kantooruren was de consignatiedienst Sneeuw en Gladheid van toepassing. Dit betekende dat 3 ploegen van 6 personen (1 dienstdoende coördinator, 3 teamleden en 1 reserve), om toerbeurt een week geconsigneerd waren. De dienstdoende coördinator gaf

opdracht aan de eigen ploeg van de gladheidbestrijding voor het aanvangen van de gladheidbestrijding.

De signalering voor de sneeuw- en gladheidbestrijding gebeurde vooral proactief.

Voor de proactieve signalering van Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht beschikt men over een abonnement op DTN (Roadmaster) dat voorziet in een aansluiting op hun site en app. Aan de hand van de verkregen informatie kon de (dienst hebbende) coördinator een inschatting maken over de te verwachten weersituatie. Het grote voordeel hiervan was dat de dienstdoende coördinator preventieve acties kon ondernemen. Gladheid kon hierdoor vroegtijdig worden bestreden en een inschatting worden gemaakt over de voortzetting van de bestrijdingsactie.

HOOFDSTUK 5 – DE UITVOERING

5.1. Groot materieel

Voor de routes, niet zijnde fietspaden, werd in de periode 2024 – 2025 groot materieel ingezet. Voor de bestrijding van sneeuw- en gladheid op deze route werd gebruik gemaakt van de diensten van de firma Rijdsdijk

De firma Rijdsdijk werd aangestuurd door de (dienstdoende) coördinator. Als er actie nodig was werd er door de (dienstdoende) coördinator opdracht gegeven aan de firma Rijdsdijk.

5.2. Klein materieel

De fietsroutes werden in de periode 2024 – 2025 door personeel en met materieel van de firma Rijdsdijk gestrooid. De (dienstdoende) coördinator stuurde deze mensen aan.

Bij het bestrijden van sneeuw op de fietspaden is, gezien de geringe sneeuwval, geen gebruik gemaakt van de diensten van derden. Alle uitrukken zijn geheel door dezelfde partij verzorgd.

5.3. Zoutkisten

Op diverse plaatsen in de gemeente werden in de periode 2024 – 2025 t.b.v. de gladheidbestrijding 8 zoutkisten geplaatst. Deze kisten werden geplaatst bij hellingbanen en winkelcentra. Op deze manier kon er direct en adequaat tegen de gladheid worden opgetreden op deze locaties. De firma Rijdsdijk zorgde voor het plaatsen, vullen en verwijderen van de kisten.

5.4. Meldingen via KCC

In de winterperiode van 2024 -2025 zijn via het KCC en FIXI 10 meldingen met betrekking tot de gladheidbestrijding binnen gekomen. De meldingen zijn waar mogelijk afgehandeld met de uitvoering van het strooien. Dat betekent dat dit niet altijd mogelijk was en dat er gehouden wordt aan de kaders van het gladheidbestrijdingsplan.

HOOFDSTUK 6 – DE CIJFERS

6.1. Oproepen

In de winters van 2024–2025 is er 24 keer, buiten en binnen werktijd, door de firma Rijdsdijk opgetreden tegen de gladheid.

6.2. Kosten team Buitenruimte

Het team heeft naast uren en tractie ook kosten gemaakt voor reparatie, onderhoud, telecommunicatie, en verzekering.

Totaal is door het team Buitenruimte € 10.000 aan gladheid besteed in het afgelopen seizoen 2024-2025

6.3. Kosten firma Rijsdijk

De kosten die de firma Rijsdijk heeft gemaakt tijdens de sneeuw- en gladheidbestrijding 2024-2025 zijn als volgt:

Kosten gladheidbestrijding najaar 2024 € 27.000, -

Kosten gladheidbestrijding voorjaar 2025 € 90.000, -

Totaal € 107.000, - excl. BTW

6.4. Natzout verbruik

De hoeveelheid zout wat de firma Rijsdijk verbruikt heeft op de wegen in de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht bedraagt ca. 96 ton.

BIJLAGE I

Overzicht winterseizoen 2024-2025

(Bron: KNMI)

Temperatuur- en weersverloop

Met een gemiddelde temperatuur in Hendrik-Ido-Ambacht van 4,5°C tegen een langjarig gemiddelde van 3,9°C was de winter als geheel vrij zacht. Dit was echter volledig het gevolg van de zeer zachte decembermaand, januari en februari weken qua temperatuur maar weinig af van het langjarig gemiddelde.

December was somber en zeer zacht

Met een gemiddelde temperatuur van 6,1°C tegen 4,2°C normaal was december zeer zacht en ook goed voor een achtste plek in de lijst met zachtste decembermaanden. De maand begon zacht, wisselvallig en nat met op 6 december storm aan de kust. Daarna kwamen we onder invloed van hogedrukgebieden en overheerste het droge maar ook grijze weer. Eerder was het vrij kil maar halverwege de maand werd het (zeer) zacht. Na een natte 19 december kwamen we in een (noord)westelijke stroming in minder zachte lucht terecht. Het was wisselvallig en soms nat, met op 22 december gure buien. Tijdens de kerstdagen zorgde een hogedrukgebied (opnieuw) voor somber, rustig en zacht weer. Rond 28 december was het tijdelijk koud met op veel plaatsen mist.

Januari was nat en af en toe winters

Met 3,4°C tegen een langjarig gemiddelde van 3,6°C week de temperatuur in januari weinig af van de normaal. De maand kende echter een grillig temperatuurverloop en begon met een afwisseling van zachte, natte en stormachtige dagen en vrij koude dagen met winterse buien en vorst in de nacht. Daarna volgde een periode met winters kwakkelweer, met regionaal overlast door sneeuw en ijzel. Vanaf 12 januari zorgde een hogedrukgebied voor rustig en droog weer. Overdag lagen de temperaturen ruim boven nul, 's nachts vroor het landinwaarts licht, soms matig. Op de 17e kwamen we in koude lucht terecht met ook overdag temperaturen rond het vriespunt. Daarbij bleef het grijs en kwam er vaak (dichte) mist voor. Vanaf 22 januari kwamen we onder invloed van lagedrukgebieden en werd het zacht en wisselvallig, met soms flink wat regen en wind.

Februari was droog en had twee gezichten

Met 3,9°C in de Bilt kwam de gemiddelde temperatuur in februari precies uit op het klimatologisch gemiddelde, lange tijd leek de maand echter koud te zullen eindigen. Onder invloed van een hogedrukgebied begon de maand zonnig en droog, met normale temperaturen overdag en 's nachts lichte tot matige vorst. Later werd het bewolkt en mistig. Van 10 t/m 12 februari zorgde een lagedrukgebied boven ons land voor kil en nat weer, met sneeuw in het noorden. Daarna bouwde zich een hogedrukgebied op boven Noord-Europa en werd het in een noordoostelijke stroming droger en kouder, met vanaf de 16e ook veel zon. Overdag voelde het met een doorstaande wind koud aan en 's nachts vroor het matig; op 18 februari werd bij Twente Airport met -8,8°C de laagste temperatuur van de winter bereikt. Op 20 februari zorgde een zuidelijke stroming voor de aanvoer van zeer zachte van oorsprong tropische lucht. In Woensdrecht werd op 21 februari met 19,3°C de hoogste temperatuur van de winter bereikt. Daarna bleef het zacht en wisselvallig.

29 vorstdagen, twee ijsdagen

Er waren in De Bilt deze winter 29 vorstdagen (dagen waarop de minimumtemperatuur onder het vriespunt ligt): 3 in december, 15 in januari en 11 in februari. Dat is minder dan het langjarig gemiddelde van 35. Elders liep het aantal vorstdagen uiteen van 9 in Vlissingen tot 41 in Eelde. De Bilt telde ook twee ijsdagen (dagen waarop de temperatuur de gehele dag niet boven het vriespunt komt), beide in januari, normaal zijn dit er zes. In het (noord)oosten van het land waren er ca. 4 ijsdagen. Het Hellmanngetal (de som van alle negatieve etmaalgemiddelde temperaturen tussen 1 november en 31 maart) stond eind februari op 6,7 in De Bilt, normaal tot en met februari is 42.

Neerslag

Met landelijk gemiddeld 185 millimeter neerslag tegen 204 millimeter normaal was de winter als geheel iets aan de droge kant. Het natst was het deze winter in het westen en zuiden, met op het automatische weerstation bij Voorschoten 239 millimeter neerslag (normaal onbekend). Het minst nat was het in delen van het midden en noordoosten, met in het Groningse Nieuw Beerta slechts 140 millimeter (normaal 191 mm). In De Bilt viel 202 millimeter tegen 218 normaal.

Natte januari, droge februari

In december week de hoeveelheid neerslag met gemiddeld over het land 75 millimeter weinig af van het langjarig gemiddelde (78 millimeter). Januari was met landelijk gemiddeld (op basis van de automatische weerstations) 82 millimeter neerslag tegen 68 millimeter normaal een natte maand en februari was juist een droge maand met gemiddeld over het land 28 millimeter neerslag tegen een langjarig gemiddelde van 58 millimeter. Landelijk natte dagen waren 5 december (15-25 mm), 19 december (10-20 mm), 1 januari (5-20 mm) en 5 januari (10-25 mm). De winter als geheel telde ca. 40 droge dagen, waarvan bijna de helft in februari, ongeveer tien meer dan normaal.

Code oranje voor sneeuw en ijzel

In december viel er alleen winterse neerslag op de 22e, met in de avond plaatselijk wat kletsnatte sneeuw. Op Nieuwjaarsdag vielen er buien met hagel of natte sneeuw. In de vroege ochtend van 5 januari viel in het zuiden en midden een paar cm sneeuw, maar deze smolt snel weg. Op 8 en 9 januari viel in het zuidoosten 2-5 cm sneeuw. In de Limburgse heuvels viel plaatselijk 10-15 cm. In Noord-Brabant en Limburg gold op 9 januari code oranje voor de sneeuwval. In de heuvels bleef de sneeuw tot ongeveer 14 januari liggen. In de ochtend van 11 januari gaf het KNMI voor gladheid door ijzel code oranje uit in Friesland en Groningen.

Langdurig wit in het noorden

Op 11 en 12 februari ging de regen in het noorden en noordoosten over in sneeuw, waardoor zich een sneeuwdek vormde van 2-5 cm, met in het grensgebied van Groningen, Friesland en Drenthe een zone van meer dan 15 cm. Op de 14e sneeuwde het plaatselijk in het oosten en een dag later viel er enige tijd (natte) sneeuw in het zuiden, die regionaal kortdurend bleef liggen. De sneeuw in het noorden dooide pas op 20 februari helemaal weg en heeft er dus lokaal tien dagen gelegen.

Zonneschijnduur

Met landelijk gemiddeld 195 uren zon tegen een langjarig gemiddelde van 217 uur was de winter aan de sombere kant. Het somberst was het in het oosten van het land met in Twente slechts 167 zonuren, ruim onder het langjarig gemiddelde van 200 zonuren. Het minst somber was het in het zuidwestelijk kustgebied, met bij KNMI-station Wilhelminadorp 215 zonuren (normaal onbekend). In de Bilt scheen de zon 196 uur, tegen een langjarig gemiddelde van 212 uur.

Vooraf december was somber

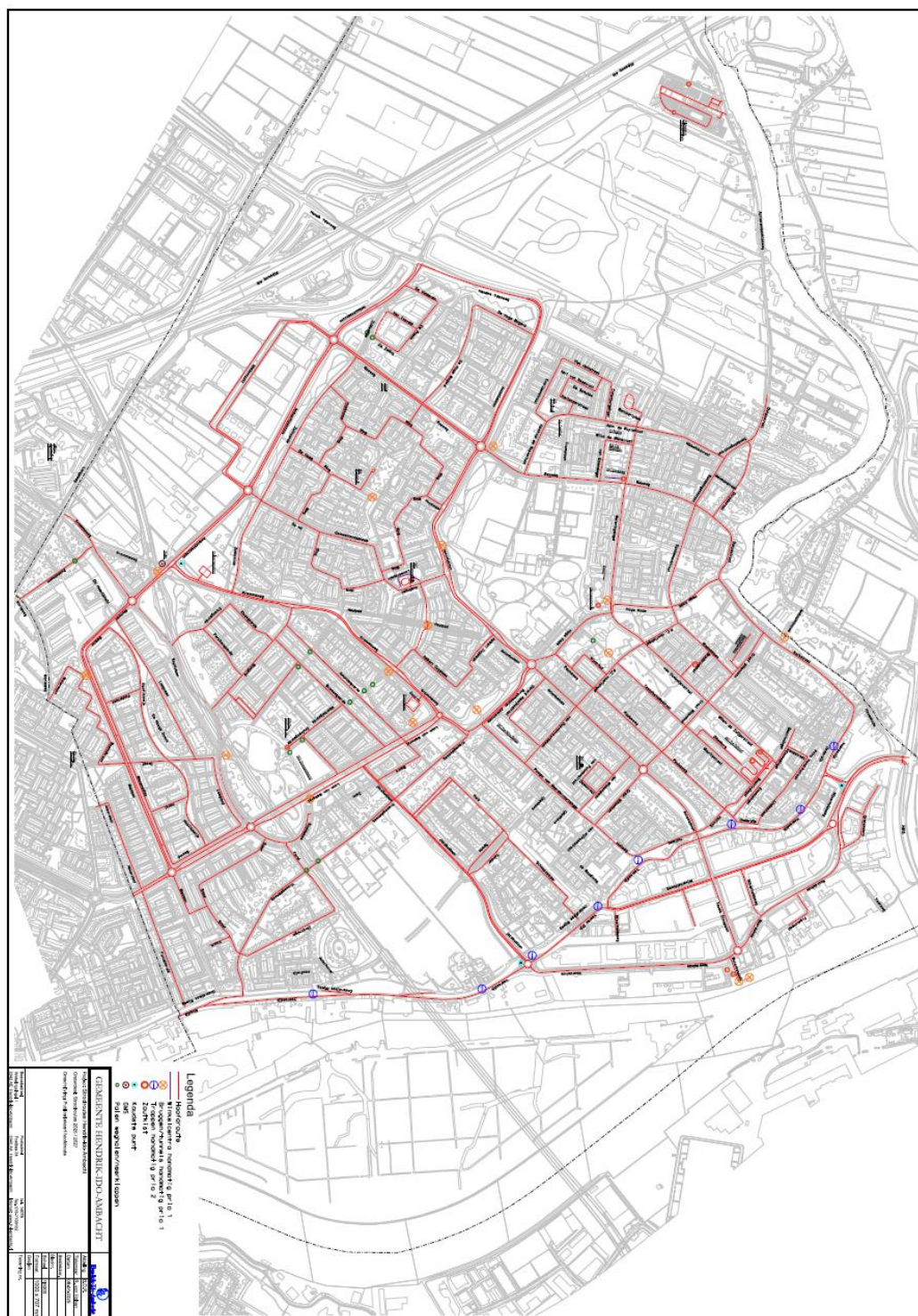
Met name december was erg somber; met gemiddeld over het land slechts 29 uur zon tegen een langjarig gemiddelde van 58 uur. Deze maand telde landelijk gemiddeld 18 zonloze dagen, normaal zijn dat er ca. 11. De winter als geheel telde gemiddeld 34 zonloze dagen, zo'n 8 meer dan normaal.

Januari was verder aan de sombere kant met gemiddeld 62 zonuren tegen 68 zonuren normaal en in februari scheen de zon met gemiddeld over het land 103 uur uiteindelijk iets meer dan het klimatologische gemiddelde (92 zonuren).

Normaal=het langjarig gemiddelde over het tijdvak 1991-2020

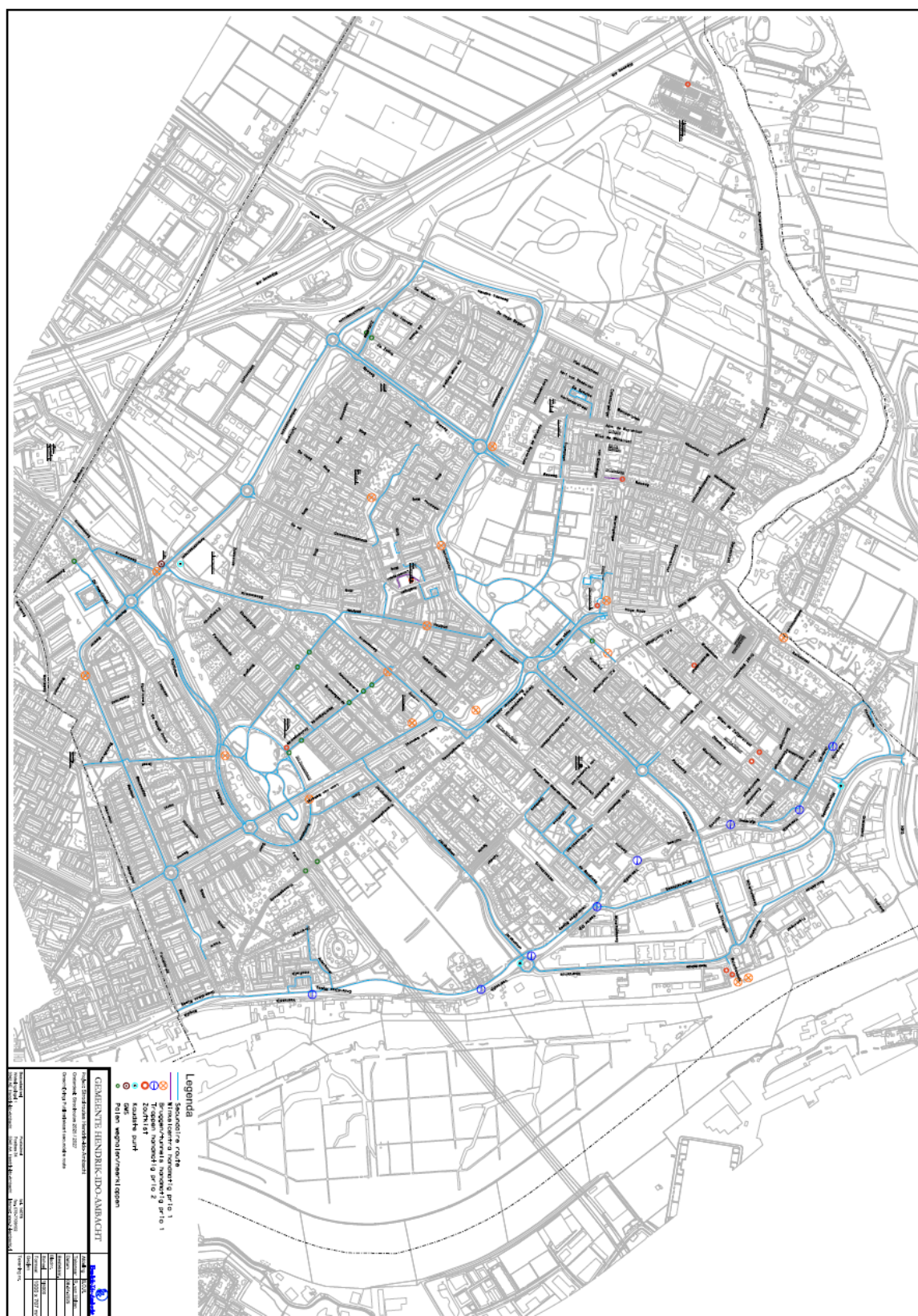
Bijlage B

Overzichtstekening Hoofdroute

Bijlage C

Overzichtstekening Secundaire route

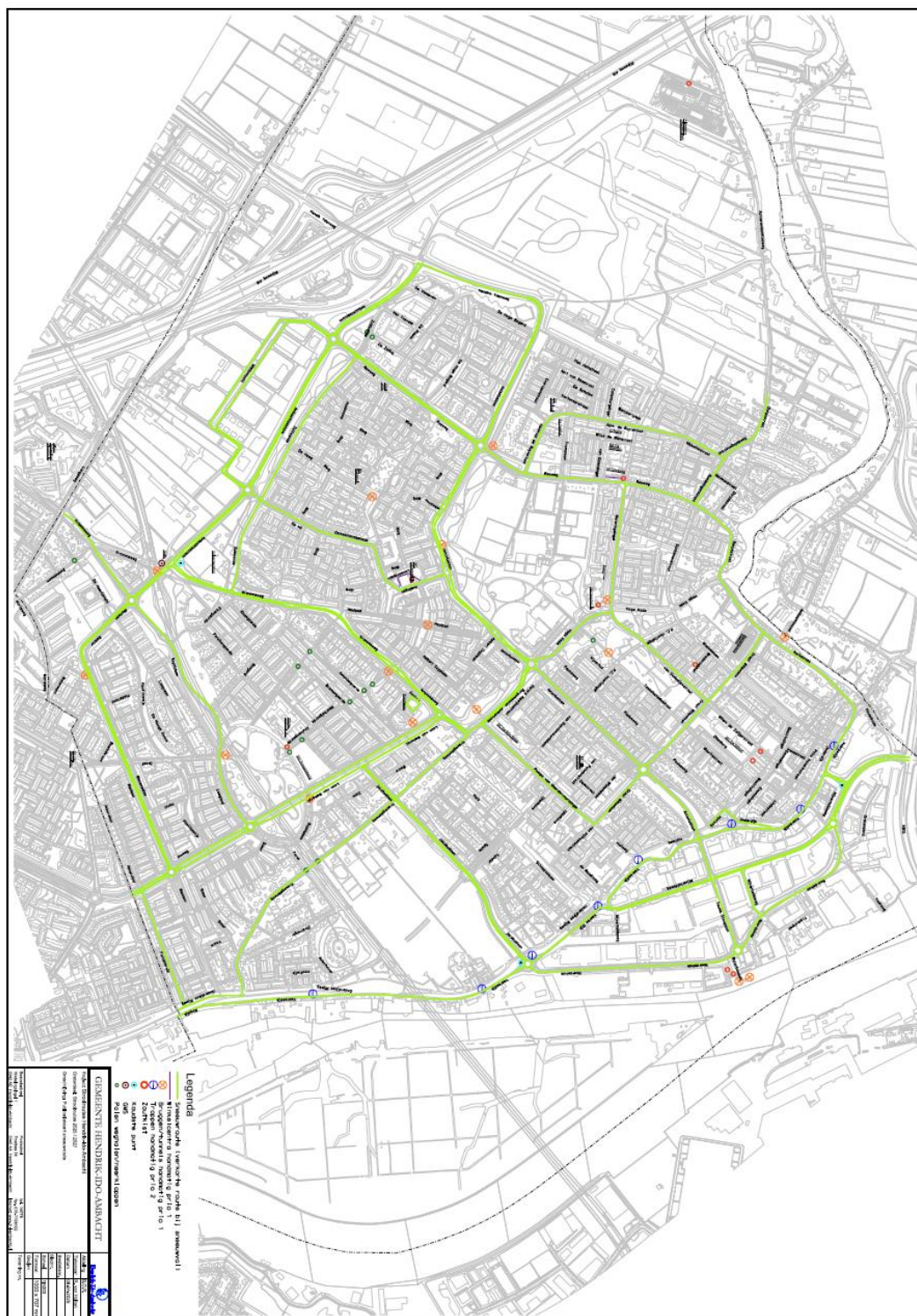

Overzichtstekening Derden

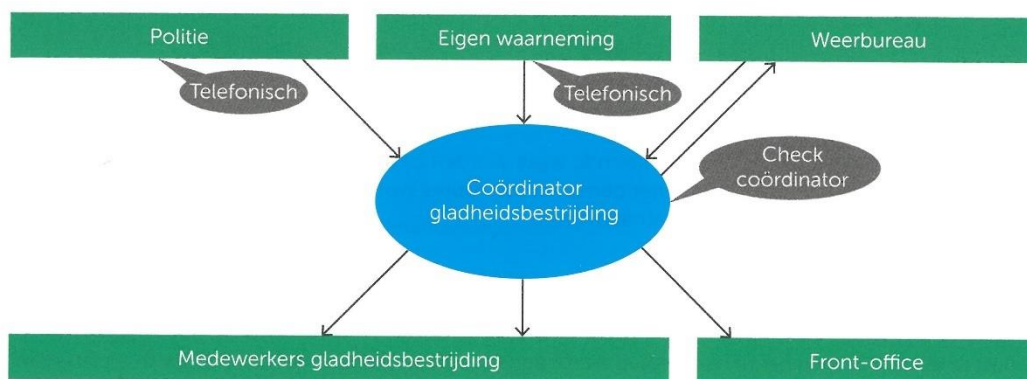
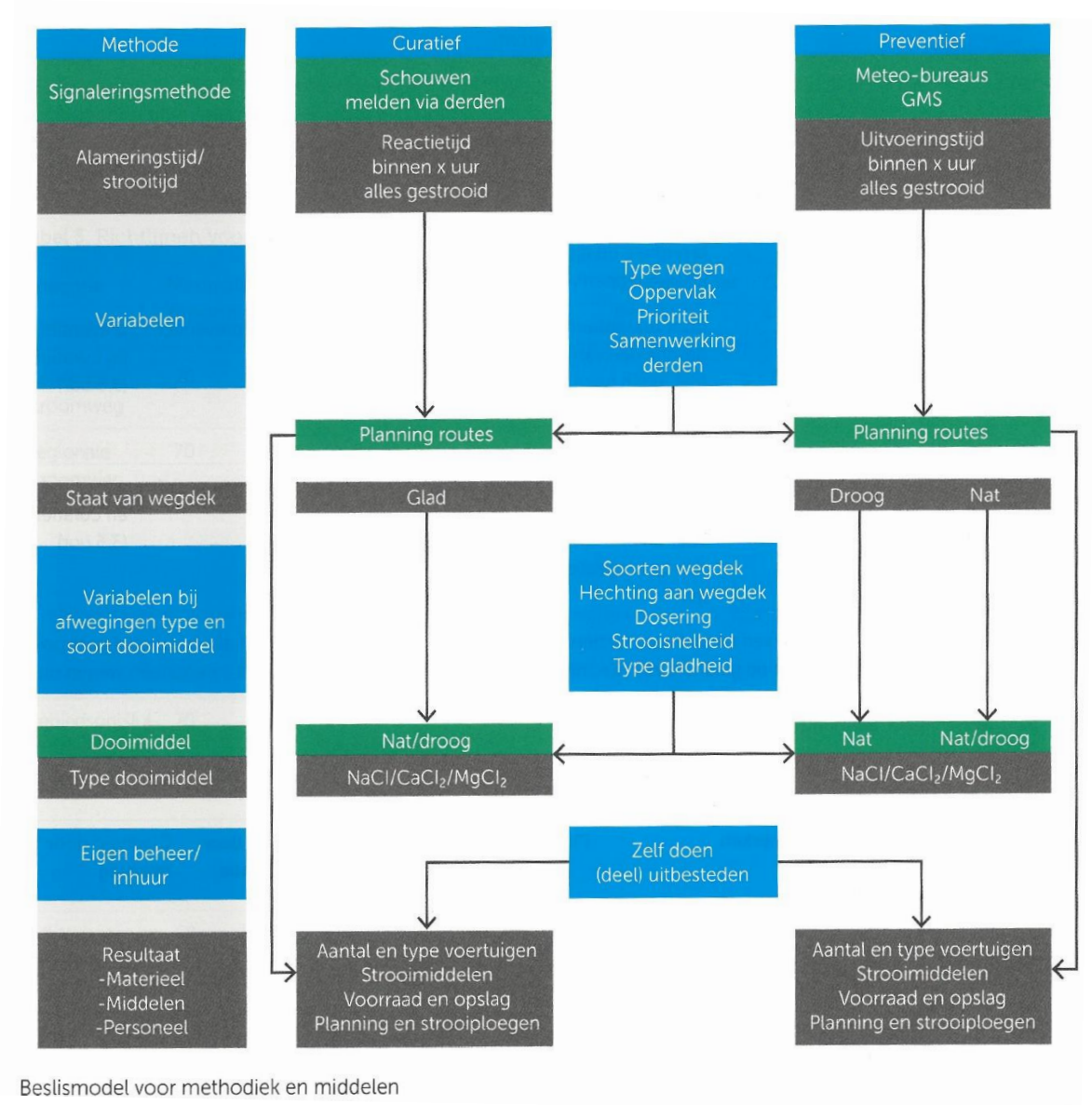
Bijlage E

Overzichtstekening Sneeuwroute

Bijlage F

Proces sneeuw- en gladheidsbestrijding

Interne communicatie over de gladheidsbestrijding

Bijlage G

Publicaties

Blijf veilig in het winters verkeer

Beslagen ramen, bevroren ruiten en laagstaande zon maken het verkeer gevaarlijker dan normaal. Komt daar gladheid of zelfs sneeuw bij, dan moeten we extra goed opletten.

Voorkomen is beter dan genezen en een goede voorbereiding is het halve werk. Zorg dus voor goed zicht voor u de weg op gaat, pas uw snelheid aan de omstandigheden en geef ruimte aan de gladheidsbestrijders.

Gladheidsbestrijding

Een strooiroede duurt ongeveer 3 uur. Als het kan, wordt preventief gestrooid. Dan wordt gestrooid om te voorkomen dat het wegdek glad wordt in plaats van te strooien als het al glad is. Trappen, bruggetjes en enkele andere locaties worden met de hand gestrooid. Bij normale gladheid wordt in Ambacht 4.000 kilo zout gestrooid, bij zware sneeuwval en heftige ijzel 11.000 kilo. Het waterschap strooit de Achterambachtseweg en het Palmhoevepad in Sandelingen Ambacht.

Dankbare burenen

Niet alle wegen en paden in Hendrik-Ido-Ambacht worden gestrooid. U kunt zelf helpen uw buurt begaanbaar te houden door een beetje zout of zand te strooien op het voetpad bij uw woning. Maak

bij sneeuw een looppad door de sneeuw te schuiven naar een plek waar die geen hinder geeft en een beetje zout of zand in dat pad te strooien. Doet u dit ook voor burenen die minder mobiel zijn, dan zijn

die u daar ongetwijfeld dankbaar voor.

De Ambachtse strooiroutes en meer informatie vindt u onder h-i-ambacht.nl/glad.

■ Ambachtse gladheidsbestrijders in actie, 2021. Foto: Leo Ploeg

Publicatie Weekblad "De brug" 15 januari 2025

Bijlage H

Veel gestelde vragen

Wanneer we strooien?

- We strooien wanneer gladheid wordt voorspeld door opvriezen, sneeuw of ijzel.
- Op werkdagen, tijdens werktijd als het langdurig slecht weer is.
- Of continu, na overleg met de meteorologische dienst of op basis van eigen waarneming.

Waar we strooien?

- Op de [kaart](#) kunt u zien welke wegen en fietspaden we strooien.
- **Komt uw straat niet voor in de routes op de kaart?** Dan strooien we niet in uw straat.
- GMR strooit de wegen. Hierin zijn de bus routes en aanrijroutes van hulpdiensten opgenomen.
- GMR strooit de meest drukke fietspaden.
- De gemeente strooit geen stoepen.

Waar staan zoutkisten?

- In bijlage A en B van het gladheidsbestrijdingsplan of op de [kaart](#) kunt u zien waar er zoutkisten staan.
- De plaatsen waar de zoutkisten staan zijn voor het winterseizoen 2025 - 2026 vastgelegd.
- De zoutkisten op particulier terrein worden niet door de gemeente gevuld.
- Bedrijven kunnen bij GMR terecht voor het aanvragen van een zoutkist. Daar zijn mogelijk wel kosten aan verbonden.

Dit kunt u zelf kunt doen.

- U bent zelf verantwoordelijk voor het ijs- en sneeuwvrij maken van de stoep in uw directe woonomgeving.
- Zorg daarom aan het begin van de winter zelf voor voldoende middelen zoals zout en een sneeuwschuif.
- Als u een melding wilt doen over gladheid dan kan dat via dit [meldingsformulier](#). Of bel naar [14 078](#)

Begrippenlijst

BOR	-	Beheer Openbare Ruimte
Consignatieperiode		Tijdsperiode wanneer personeel beschikbaar is.
CROW		Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water-en Wegenbouw en Verkeerstechniek. Is een Nederlandse stichting die zich opstelt als kennisinstituut voor infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer, en werk en veiligheid.
DTN		Bedrijf (vroeger Meteogroep) is een weerkantoor die voorspelt zodat tijdig m.b.v. software (Roadmaster) geanticipeerd wordt bij gladheid
FIXI		Is een merknaam van een online platform en mobiele app die helpt bij het melden van bijvoorbeeld kapotte straatverlichting, volle afvalbakken, slecht onderhouden groen, maar ook bij gladheid.
GMR		Gladheidsbestrijding Mainport Rotterdam, aannemer gespecialiseerd in gladheidsbestrijding.
GMS		Gladheid Meld Systeem, een elektronisch systeem dat wordt gebruikt om gladheid op de weg te detecteren en te meten, voornamelijk door het meten van wegdektemperaturen.
GVVP		Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan.
Nat strooien		Is een methode voor gladheidsbestrijding waarbij zout wordt vermengd met een zoutoplossing (pekkel) voordat het op de weg wordt gestrooid.
Mobiliteitsplan		Beleidsplan waarin het (gemeentelijk) beleid op verkeer en vervoer wordt vastgesteld, voorheen GVVP.

Literatuurlijst

- Stichting CROW (2024) *Richtlijn organisatie en bestrijding van wintergladheid*;
- Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht (2021) *Mobiliteitsplan 2021-2030*
- Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht (2025) Rapport Beleidsplan Wegen 2025-2034
- Eurosalt (2025) <https://www.eurosalt.nl/nl/>
- GMR (2025) <https://strooien.nl/>